

Viden om

Antal sidebesøg: 0

Beskæftigelse og adspredelse af grise vha. grovfoder

Nysgerrighed og et højt aktivitetsniveau er meget karakteristisk for grise, og det er en del af deres naturlige adfærd. Derfor er det vigtigt at sørge for beskæftigelse og adspredelse i deres miljø.

Grovfoder er velegnet som stimuli i grisens nærmiljø og imødekommer deres behov for beskæftigelse, adspredelse og rodeadfærd. I en del tilfælde kan det tilmed forebygge u hensigtsmæssig adfærd. Afhængig af type og kvalitet kan grovfoder også bidrage med næringsstoffer og bakteriekulturer, der er med til at stabilisere mave-tarmsundheden.

Energikoncentration er lav i grovfoder og fiberindholdet er højt, så grovfoder giver fylde i maven, så grisene får en god mæthedsfornemmelse. Det resulterer i mindre aggression grise imellem og mindre manipulering af staldinventar samt oral adfærd rettet imod stifæller.

Grovfoder som en vigtig del af den daglige foderration

For økologiske grise og frilandsgrise er grovfoder en vigtig del af den daglige foderration. Græs - frisk eller ensileret er det mest udbredte grovfoder, men derudover er det meget besætningspecifikt, hvilken type grovfoder der bruges og hvilke muligheder der er i sædskiftet.

Forbruget af grovfoder varierer afhængigt af grisen:

- Smågrise kan optage mellem 200 og 500 g grovfoder pr. gris/dag
- Slagtegrise fra ca. 30 til 80 kg kan æde mellem 1-2 kg pr. gris/dag
- Drægtige søer kan æde 6-12 kg grovfoder om dagen.

Udfodringsstrategien bliver typisk afgjort af staldens udformning, typen af grovfoder og pladsforhold. Nogle producenter udfodrer 1 gang dagligt, mens andre udfodrer 2 gange om dagen. Producenterne tilrettelægger ofte udfodring efter grisenes aktive perioder, da det reducerer risikoen for halebid.

Økonomisk kan grovfoder til grise betale sig

Grovfoder kan reducere foderforbruget hos søerne kraftigt. Hos smågrise og slagtegrise giver grovfoder forbedret dyrevelfærd ved at aktivere grisene, og derved nedsættes risikoen for halebid. Tildeling af grovfoder til dine grise kan derfor have en positiv effekt på økonomien.

Græsningssæsonen i Danmark er lang og på en almindelig kløvergræsmark kan der laves cirka 7.500 kg tørstof/ha. Søer kan æde op til 12 kg frisk græs om dagen, derfor kan en god afgræsningstrategi svare sig. Producenternes egne erfaringer med afgræsning er, at frisk græs direkte fra marken er billige foderenheder og det er nemt. En producent har endda erfaret at kunne nøjes med at tildele 1 kg kraftfoder pr. so pr. dag i

sommermånederne, når græsset var frisk og lækkert

H2 Typen og kvaliteten af grovfoderet har stor betydning

Kløvergræsensilage er den hyppigst brugte grovfodertype, men der er mange andre muligheder.

Grovfodertyper:

- Kløvergræsensilage
- Frisk græs (afgræsset eller høstet)
- Helsæd af majs, byg, ærter eller en blanding
- Grønkorn
- Rodfrugter
- Græspulp

Wrapballer er det mest brugte på grisebedrifter. Ensileringsprocessen har stor betydning for foderværdien og dyrenes foderoptagelse, og der er derfor god grund til at være omhyggelig. Tjek derfor tørstofindholdet i afgrøden før den presses i baller. Hvis der kan vrides fugt af afgrøden, er tørstofindholdet ca. 20-30%, hvilket giver den fugtighed grisene foretrækker i den færdige ensilage.

Kvalitet og type har betydning for grisenes ædelyst. Stil derfor krav til kvaliteten af grovfoderet, uanset om det er egen produktion eller indkøbt. Kvaliteten afhænger af en række faktorer i forbindelse med produktionen. Disse faktorer kan fastlægges ved en analyse og omfatter blandt andet pH, mælkesyreindhold, eddikesyreindhold og meget mere.

Næringsstoffer og fordøjeligheden af grovfoderet er også vigtigt. For eksempel aftager proteinindholdet i foder med planternes udviklingstrin, bælgeplanter har et højere proteinindhold end græsser, og græs indeholder mest protein i efteråret.

Svineproducenternes erfaringer med grovfoder

Erfaringer med brug af grovfoder til grise er samlet i disse hæfter, hvor du kan få viden og inspiration om afgræsningsstrategier, grovfoderforbrug og valg af grovfodertyper. Der bliver desuden givet gode råd om ensilering og opbevaring af wrapballer, samt viden om næringsstoffer og kvalitetskriterier for en god ensilage.

[Download: Grovfoder til grise](#)

[Download grovfoderpjecen: Groft er godt](#)

Græspulp som grovfoder til grise

Protein fra kløvergræs udvindes fra saften i græsset. Derfor skal kløvergræsset presses, før proteinet kan udvindes. Efter presningen står man, udover saften, med en stor mængde græspulp, som har et tørstof indhold på 34-45%. Aminosyreprofilen er god og råproteinindholdet er højt i græspulp, og derfor er det et spændende fodermiddel både til grise og til kvæg.

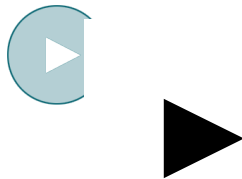
Frisk græspulp blev udfodret til en flok økologiske søer i denne video. Se hvordan søerne reagerede, og hør mere om græspulp.

<https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?token=cdfed3afeb9f74d0ff847bacf7af3d36&source=embed&photo%5fid=56263062>

Slagtegrise foretrækker muligvis frisk græspulp i forhold til ensileret græspulp. Det er der noget, der tyder på, at grisene i denne video gør.

<https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?token=bf2ddac603a7353c1635a629c67a6700&source=embed&photo%5fid=58770892>

Læs mere: [Grovfoder til grise – god økonomi og trivsel \(frilandsdyr.dk\)](#)

Emneord

Grovfoder

Svin

Økologi

Publiceret: 25. august 2021
Opdateret: 25. august 2021

Tove Serup

Landskonsulent

SEGES

tos@seges.dk

+45 8740 5364

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Tlf. 87 40 50 00

Agro Food Park 15

Fax. 87 40 50 10

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

